

Mediji i informiranje

Opći sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 197/21
U Luxembourg 10. studenoga 2021.

Presuda u predmetu T-612/17
Google i Alphabet/Komisija (Google Shopping)

Opći sud odbio je u bitnome Googleovu tužbu protiv Komisijine odluke kojom se utvrđuje da je poduzetnik zloupotrijebio vladajući položaj time što je davao prednost vlastitoj usluzi uspoređivanja proizvoda u odnosu na konkurentne usluge uspoređivanja proizvoda

Opći sud potvrdio je kaznu od 2,42 milijarde eura izrečenu Googleu

Odlukom od 27. lipnja 2017. Komisija je utvrdila da je u 13 zemalja Europskog gospodarskog prostora¹ Google zloupotrijebio vladajući položaj koji je imao na tržištu općeg internetskog pretraživanja time što je davao prednost vlastitoj usluzi uspoređivanja proizvoda, odnosno specijaliziranoj usluzi pretraživanja, u odnosu na konkurentne usluge uspoređivanja proizvoda. S jedne strane, Komisija je smatrala da su se prilikom pretraživanja proizvoda na Googleovu općem pretraživaču rezultati Googleove vlastite usluge uspoređivanja proizvoda raspoređivali i prikazivali na privlačniji način nego rezultati konkurentskih usluga uspoređivanja proizvoda. S druge strane, rezultati konkurentskih usluga uspoređivanja proizvoda koji su se pojavljivali kao obični generički rezultati (prikazani u obliku plavih poveznica) zbog toga su, za razliku od rezultata Googleove usluge uspoređivanja proizvoda, primjenom algoritama prilagodbe na Googleovim stranicama s rezultatima općeg pretraživanja mogli biti slabije rangirani.

Zbog te povrede Komisija je Googleu izrekla novčanu kaznu u iznosu od 2 424 495 000 eura, od čega je za 523 518 000 eura solidarno odgovoran s društvom Alphabet, svojim matičnim društvom.

Google i Alphabet podnijeli su tužbu Općem sudu Europske unije protiv Komisijine odluke.

Svojom današnjom presudom Opći sud **odbio je u bitnome tužbu dvaju društava i potvrdio novčanu kaznu koju je izrekla Komisija.**

*I. Opći je sud smatrao da je sporna praksa **protutržišne prirode***

Prije svega, Opći je sud smatrao da vladajući položaj poduzetnika, čak i toliko velik kao što je Googleov, sam po sebi ne podrazumijeva nikakve prigovore u odnosu na dotičnog poduzetnika, čak ni ako se planira proširiti na susjedno tržište. Međutim, Opći sud utvrdio je da je **Google davanjem prednosti vlastitoj usluzi uspoređivanja proizvoda na svojim stranicama s rezultatima općeg pretraživanja, time što ih je istaknutije prikazivao i pozicionirao, dok je na tim stranicama primjenom algoritama za rangiranje slabije rangirao konkurentne usluge uspoređivanja proizvoda, odstupio od tržišnog natjecanja na temelju zasluga.** Naime, zbog triju posebnih okolnosti, odnosno i. količine prometa koji Googleov opći pretraživač generira za usluge uspoređivanja proizvoda, ii. ponašanja korisnika koji se obično usredotočuju na prve rezultate i iii. znatnog opsega i zapravo nezamjenjive prirode „odvraćanog” prometa u okviru prometa usluga uspoređivanja proizvoda, sporna je praksa mogla dovesti do slabljenja tržišnog natjecanja na tržištu.

Opći je sud istaknuo i da, s obzirom na opću namjenu Googleova općeg pretraživača, koji je osmišljen za indeksiranje rezultata bilo kakvog mogućeg sadržaja, davanje prednosti samo jednoj

¹ Belgija, Češka Republika, Danska, Njemačka, Španjolska, Francuska, Italija, Nizozemska, Austrija, Poljska, Švedska, Ujedinjena Kraljevina i Norveška

vrsti rezultata specijaliziranog pretraživanja na Googleovim stranicama s rezultatima pretraživanja, odnosno Googleovim rezultatima, predstavlja određeni oblik nepravilnosti. Naime, opći pretraživač u načelu je otvorena infrastruktura čija se svrha i vrijednost temelje na njegovoj sposobnosti da bude otvoren za rezultate koji dolaze izvana odnosno rezultate iz izvora koji su treće strane i sposobnosti da prikaže te izvore koji ga obogaćuju i čine vjerodostojnim.

Nadalje, Opći je sud smatrao da se u ovom predmetu dovode u pitanje uvjeti pružanja Googleove usluge općeg pretraživanja u okviru pristupa konkurentskih usluga uspoređivanja proizvoda stranicama s rezultatima općeg pretraživanja. U tom je pogledu naveo da stranica s rezultatima općeg pretraživanja ima obilježja zbog kojih se može smatrati osnovnim alatom s obzirom na to da trenutačno ne postoji nijedna dostupna stvarna ili potencijalna alternativa koja je na ekonomski isplativ način može zamijeniti na tržištu. Međutim, Opći je sud potvrdio da svaka praksa koja se odnosi na pristup takvom alatu podrazumijeva da je treba ocijeniti s obzirom na uvjete primjenjive na odbijanje pružanja usluge iznesene u presudi Bronner², na koju se Google poziva u potporu svojoj argumentaciji. U tom kontekstu, Opći sud smatra da se sporna praksa ne temelji na odbijanju pružanja usluge, nego na Googleovu nejednakom postupanju koje ide u korist samo njegovoj usluzi uspoređivanja, tako da se prethodno navedena presuda ne može primijeniti na ovaj slučaj.

Naposljetku, Opći je sud utvrdio da Googleovo nejednako postupanje ovisi o izvoru rezultata, odnosno o tome generira li ih njegova usluga uspoređivanja ili konkurentska usluga za uspoređivanje. Prema tome, Opći sud presudio je da **Google zapravo daje prednost vlastitoj usluzi za uspoređivanje proizvoda u odnosu na one konkurentske, a ne rezultatu koji je bolji u odnosu na druge**. Opći sud u tom pogledu napominje da, čak i da su rezultati konkurentskih usluga za uspoređivanje proizvoda bili relevantniji, na njih se nikad ne bi odnosilo slično postupanje kao prema rezultatima Googleove usluge za uspoređivanje u pogledu njihova pozicioniranja i prikazivanja. Iako je Google u međuvremenu za usluge uspoređivanja omogućio povećanje kvalitete prikazivanja njihovih rezultata tako da se u pretraživaču pojavljuju u „okvirima“ (*boxes*) uz plaćanje naknade, Opći je sud utvrdio da je takva usluga ovisila o tome da pružatelj usluga uspoređivanja proizvoda promijene svoj ekonomski model te prestanu biti izravna konkurencija Googleu i postanu njegovi klijenti.

II. Komisija je pravilno utvrdila štetne učinke na tržišno natjecanje

Opći sud odbio je argumente koje je Google istaknuo kako bi osporavao dijelove pobijane odluke koji se odnose na **posljedice sporne prakse na promet**. U tom je pogledu Opći sud naglasio da se u tim argumentima uzima u obzir samo utjecaj prikazivanja rezultata Googleove usluge uspoređivanja proizvoda, a ne i utjecaj nepovoljnog pozicioniranja rezultata konkurentskih usluga uspoređivanja proizvoda među generičkim rezultatima. Međutim, **Komisija je dovela u pitanje povezane učinke tih dvaju aspekata**, pri čemu se pozvala na brojne elemente, osobito na konkretne podatke o prometu i povezanost vidljivosti rezultata i prometa prema stranici od koje taj rezultat potječe, kako bi se utvrdila veza između Googleova ponašanja i općeg pada prometa s njegovih stranica s rezultatima općeg pretraživanja prema konkurentskim uslugama uspoređivanja proizvoda te znatnog povećanja prometa njegove vlastite usluge uspoređivanja proizvoda.

Što se tiče **učinaka sporne prakse na tržišno natjecanje**, Opći sud podsjetio je na to da zlouporaba vladajućeg položaja postoji kada poduzetnik u vladajućem položaju, korištenjem sredstvima različitim od sredstava mjerodavnih za normalno tržišno natjecanje, sprečava održavanje razine ili razvoj tržišnog natjecanja te kad se to može utvrditi samim dokazivanjem toga da njegovo ponašanje može ograničiti tržišno natjecanje. Prema tome, iako je Komisija trebala analizirati sve relevantne okolnosti, uključujući Googleove argumente koji se odnose na stvarni razvoj tržišta, ona nije bila dužna utvrditi stvarne učinke istiskivanja s tržišta. U tom je kontekstu Opći sud utvrdio da je u ovom slučaju, nakon procjene stvarnih učinaka spornog ponašanja na promet usluga uspoređivanja proizvoda koji generiraju Googleove stranice s rezultatima općeg pretraživanja, Komisija na dostatnom temelju pokazala da taj promet čini velik dio njihova ukupnog prometa, da se taj dio ne može stvarno zamijeniti drugim izvorima prometa kao što su oglasi

² Presuda Suda od 26. studenoga 1998., Bronner ([C-7/97](#)), vidjeti i PM [72/98](#).

(AdWords) ili mobilne aplikacije te da iz toga potencijalno proizlazi nestanak usluga uspoređivanja proizvoda, pad inovacija na njihovu tržištu i manji izbor za potrošače, što su obilježja slabljenja tržišnog natjecanja.

Osim toga, Opći sud odbio je Googleov argument prema kojem je tržišno natjecanje na tržištu usluga uspoređivanja proizvoda opstalo zbog prisutnosti **platformi za prodaju** na tom tržištu. Naime, Opći sud potvrdio je Komisijinu analizu prema kojoj **te platforme nisu na istom tržištu**. Iako obje kategorije stranica nude funkcije pretraživanja proizvoda, to ne čine u istim uvjetima i korisnici ih, bilo da je riječ o internetskim korisnicima ili prodavačima na internetu, ne upotrebljavaju na isti način, nego, ovisno o slučaju, kao dodatnu mogućnost. Stoga se Opći sud složio s Komisijinim mišljenjem prema kojem platforme za trgovce izvršavaju slabi konkurentski pritisak na Google. Pojasnio je da, čak i da su platforme za trgovce bile na istom tržištu kao i usluge uspoređivanja proizvoda, utvrđeni protutržišni učinak bio bi dostatan da se Googleovo ponašanje kvalificira kao zlouporaba jer bi ono u svim dotičnim zemljama utjecalo na nezanemariv udio tog tržišta usluga uspoređivanja proizvoda. Opći sud **potvrdio je stoga Komisijinu analizu tržišta specijaliziranog pretraživanja za usporedbu proizvoda**.

Suprotno tomu, Opći sud je smatrao da Komisija nije utvrdila da je Googleovo ponašanje imalo protutržišne učinke, makar i potencijalne, na **tržište općeg pretraživanja** te je stoga poništio utvrđenje povrede samo za to tržište.

III. Opći sud odbio je postojanje eventualnih objektivnih opravdanja za Googleovo ponašanje

Kako bi dodatno osporavao to da je njegovo ponašanje predstavljalo zlouporabu, Google je istaknuo, s jedne strane, obilježja svojeg ponašanja koja su navodno pogodovala tržišnom natjecanju, u smislu da je poboljšao kvalitetu svoje usluge pretraživanja i kompenzirao učinak istiskivanja koji se povezuje sa spornom praksom te, s druge strane, tehnička ograničenja koja su spriječila Google da osigura jednako postupanje koje zahtijeva Komisija.

Opći sud odbio je te argumente. S jedne strane, presudio je da, iako algoritmi rangiranja generičkih rezultata ili kriteriji za pozicioniranje i prikazivanje specijaliziranih rezultata za Googleove proizvode kao takvi mogu predstavljati poboljšanja njegove usluge koja pogoduju tržišnom natjecanju, ta okolnost ne opravdava spornu praksu, odnosno nejednako postupanje između rezultata Googleove usluge uspoređivanja proizvoda i rezultata konkurentskih usluga uspoređivanja proizvoda. S druge strane, Opći je sud smatrao da **Google nije dokazao porast učinkovitosti povezan s tom praksom koji bi nadoknadio negativne učinke na tržišno natjecanje**.

IV. Nakon nove ocjene povrede, Opći sud potvrdio je iznos kazne

Naposljetku, Opći je sud odbio Googleove argumente u kojima tvrdi da mu ne treba izreći nikakvu kaznu. Konkretno, ni činjenica da je Komisija prvi put analizirala sporni način ponašanja s obzirom na pravila tržišnog natjecanja ni činjenica da je u jednoj fazi postupka navela kako ne može naložiti Googleu da na određen način izmijeni svoje prakse ili da je pristala na to da će pokušati riješiti slučaj utvrđivanjem obveza koje će preuzeti Google nisu ga spriječile da mu izrekne kaznu.

Osim toga, nakon što je proveo vlastitu ocjenu činjenica u svrhu određivanja iznosa kazne, Opći sud utvrdio je da, s jedne strane, djelomično poništavanje pobijane odluke, koje je ograničeno na tržište općeg pretraživanja, nema učinak na iznos novčane kazne jer Komisija prilikom određivanja osnovnog iznosa novčane kazne nije uzela u obzir vrijednost prodaja na tom tržištu. S druge strane, Opći sud naglasio je da je povreda posebno teška te je, iako je uzeo u obzir to da nije dokazana zlouporaba na tržištu općeg pretraživanja, također uzeo u obzir činjenicu da je sporno ponašanje bilo počinjeno namjerno, a ne nehajno. Na kraju svoje analize, Opći je sud ocijenio da **treba potvrditi iznos novčane kazne izrečene Googleu**.

NAPOMENA: Protiv odluke Općeg suda u roku od dva mjeseca i deset dana od njezina priopćenja može se podnijeti žalba Sudu ograničena na pravna pitanja.

NAPOMENA: Tužba za poništenje služi za poništenje akata institucija Unije koji su protivni pravu Unije. Pod određenim uvjetima države članice, europske institucije i pojedinci mogu podnijeti tužbu za poništenje Sudu ili Općem sudu. Ako je tužba osnovana, akt se poništava. Dotična institucija mora popuniti eventualnu pravnu prazninu nastalu poništenjem akta.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Opći sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293